

FÓKUSZPONT

TURMIXGÉP AZ ÁRAM NÉLKÜLI
ISKOLÁBAN – SZÁMVEVŐSÉGI JELENTÉS
AZ EU AFRIKAI MIGRÁCIÓT MEGFÉKEZŐ
SEGÉLYPROJEKTJÉRŐL

2015-ben az Európai Bizottság létrehozta az afrikai stabilitással, valamint az irreguláris migráció okainak és a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyek helyzetének javításával foglalkozó Európai Unió Szükséghelyzeti Alapot Afrikáért (EUTF illetve: Alap). Idén az [Európai Számvevőszék](#) megvizsgálta az 5 milliárd eurós forrással rendelkező Alap ténykedését és számos visszásságra hívta fel a figyelmet a projektek hatékonyságával kapcsolatban.

Az Alap három afrikai térség – a Száhel-övezet és a Csád-tó térsége, Afrika szarva, valamint Észak-Afrika – válsághelyzeteire összpontosít. Az Alap 27 országban segíti a stabilitást, illetve a migrációs áramlások, továbbá az instabilitást, a kényszerű lakóhelyelhagyást és az irreguláris migrációt kiváltó okok enyhítését. Az Alap 2023 végéig az alapítói hozzájárulásokból rendelkezésre álló 5 milliárd euróból 4 508 millió euró támogatást folyósított.

Az EU számvevőszéke megállapította, hogy a támogatások a fejlesztési, humanitárius és biztonság intézkedések túlságosan széles körét érintik. Például olyan, az Alap céljaival semmiképp sem összeegyeztethető beruházást is finanszíroztak, mint egy római kori líbiai [színház](#) renoválását, valamint egy tengerparti sétány rendbetételét. A Száhel-övezetben pedig egy rádióállomást alapítottak és a célkitűzések szerint a sugárzott műsoroknak a migránsok visszatérését és beilleszkedését, a menekülthelyzet kezelését, az okmányok és népesség-nyilvántartások biztonságossá tételének az előmozdítását (ami eleve meglepő elvárás egy rádióadótól) kellene szolgálniuk. Azonban a rádió túlnyomórészt zenét sugárzott. Olyan, teljes mértékben átgondolatlan adományozásokra is sor került, mint amikor egy

áramellátás nélkül működő iskola turmixgépet kapott az ételkészítéssel és tartósítással kapcsolatos képzés kiegészítése céljából.

Az ipari parkok és üzleti infrastrukturális fejlesztésekkel kapcsolatban is számos visszásságra derült fény. Négy projekt keretében összesen 62 épített, bővített vagy fejlesztett ipari parkot, illetve üzleti infrastrukturális fejlesztést vizsgáltak. Ezek kapcsán megállapításra került, hogy a parkok sok esetben pusztán néhány eszközt vásároltak az EUTF forrásaiból. Az egyik projekt ellenőrzésekor a számvevőszék munkatársai felkeresték az építmények egyikét és kiderült, hogy azt a helyi hatóságok még a támogatás folyósítása előtti években megépítették; az EUTF csak kisebb informatikai eszközöket, egy laptopot, egy nyomtatót, egy fejhallgatót és egy notepadet biztosított számukra.

Az EUTF támogatásai gyakran akkor is eredménytelenek, amikor ugyanarra a projektre kétszer is biztosítanak forrásokat. 2018-ban például egy gambiai reintegrációs program keretében nyújtottak támogatást, képzést is biztosítva, egy baromfitenyéztéssel foglalkozó vállalkozás elindítására. A kedvezményezett csirkéket, takarmányt és felszerelést is kapott, majd 2022-ben hasonló támogatásban részesült, holott arról számolt be, hogy már nem is folytatja a baromfitenyéztést. A Számvevőszék 2023-as ellenőrzésekor kiderült, hogy már a második, EU által finanszírozott projektje sem működött, mivel minden jószágát eladta.